

NORD-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

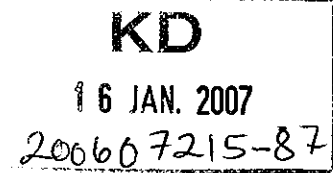
Saksbehandler: Frank Sjøli
Saksnr.: 06/02352-10
Arkiv: 522

Dato: 15.1.2007

Ugradert

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

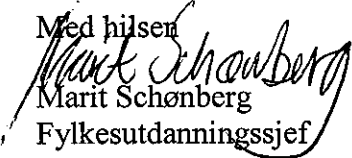

Høring- forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning fra Nord-Trøndelag fylkeskommune

Viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 15.11.06 angående høring – forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning.

Vedlagt foreløpig forslag til høring i endringer i lov om fagskoleutdanning fra Nord-Trøndelag fylkeskommune etter første gangs behandling av fylkesrådet. Endelig forslag til endringer i loven vil bli sluttbehandlet av fylkesrådet i Nord-Trøndelag 16.01.07 og vil bli oversendt departementet så snart saken er ferdigbehandlet.

Med hilsen

Marit Schønberg
Fylkesutdanningssjef

Frank Sjøli
Spesialrådgiver

Vedlegg: Høringsbrev fra Nord-Trøndelag fylkeskommune

Postadr: Fylkets Hus, 7735 Steinkjer
Besøksadr: Seilmakergt. 2., Steinkjer
Org.nr. 938 967 091

Telefon: 74 11 10 00
Telefax: 74 11 10 51
E-post: postmottak@ntfk.no
Hjemmeside: www.ntfk.no

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Høring- endring i lov om fagskoleutdanning

Behandlet/ Behandles av
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sted
Namdalseid

Møtedato   Sak nr.
16.1.2007

Saksbeh: Frank Sjøli
Arkivsak: 06/02352
Arkivkode: 522

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

§ 1 - Lovens formål og virkeområde

For å være sikker på at fagskoleutdanningen er på nivå over videregående opplæring bør det presiseres at fagskoleutdanningen skal bygge på videregående opplæring i det aktuelle fagområdet eller tilsvarende realkompetanse. Videre bør ordet "korte" strykes i teksten. Med *fagskoleutdanning menes yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring. Et toårig studium er ikke et kortvarig studium.*

§ 2 - Godkjenning

Forslaget om at tilbyder av fagskoleutdanninger under visse vilkår kan få fullmakt til å opprette og legge ned fagskoleutdanninger, forutsatt at fagskolene har tilfredsstillende system for kvalitetssikring, støttes.

§ 3 - Organisasjon og ledelse

Gjennom denne loven blir Fylkestinget som skoleeier satt på sidelinjen i utvikling og drift av egen fagskoleutdanning. Forslaget om at også fylkeskommunale tilbydere av fagskoleutdanning skal ha eget styre som øverste styringsorgan, må erstattes med:

I de tilfeller hvor stat, fylkeskommune eller kommune er eier av utdanningsinstitusjonene, er vedkommende forvaltningsnivå øverste ansvarlig, og kan selv organisere driften slik det finner det hensiktsmessig innenfor rammer loven fastsetter.

§ 8 - Statlig tilskudd til fagskoleutdanning

Forslaget om at bare tilbydere av fagskoleutdanninger som er godkjent etter denne loven gis statlig tilskudd, støttes.

Når loven nå åpner for at flere utdanninger enn i dag skal kunne gis tilskudd, f.eks. fagskoleutdanning i helsefag, må de statlige bevilgninger til fagskoleutdanning økes, og at det blir en statlig finansiering til andre godkjente fagskoleutdanninger enn de tekniske.

§ 9 - Om egenbetaling

Forslaget om at fagskoleutdanninger som gis statlig tilskudd, og som forutsettes å være gratis, medfører at tilbyder ikke samtidig kan kreve egenbetaling, støttes.

I de tilfelle næringslivet etterspør spesialtilpassede utdanningsmodeller, som ofte er mer kostnadskrevenne enn ordinære fagskoleutdanninger, må det i slike tilfelle være åpning for at fagskolene kan ta egenbetaling som dekker ekstrakostnadene.

§ 10 - Beskyttelse av betegnelsen fagskoleutdanning og fagskole

Forslaget om at betegnelse fagskoleutdanning og fagskole beskyttes, og kan bare benyttes om utdanninger og tilbydere som har godkjenning etter denne loven støttes.

Fylkesrådets vurdering:

Fylkesråden mener at forslaget til endringer i lov om fagskoleutdanning, er i hovedsak positive. Endringene som er foreslått, understreker fylkesrådets syn det som særpreger fagskolen: En selvstendig utdanning, der målet er smale, yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring. Videre understrekes at utdanningen skal gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak.

Fylkesråden støtter forslaget om at alle fagskoletilbud, med noen unntak, må godkjennes av en offentlig godkjenningsorden som et ledd i kvalitetssikring av tilbudene. Kvalitetssikring, internkontroll og evaluering er gjennomgående elementer i høringen, noe som er vesentlig for at utdanningen får det kvalitetsstempelen som er nødvendig. Dette vil ha stor betydning når det gjelder troverdigheten til dette utdanningstilbudet.

Videre er det viktig at forslaget om at betegnelsene fagskoleutdanning og fagskole beskyttes, og kan bare benyttes om utdanninger og tilbydere som har godkjenning etter denne loven og at det er kun godkjente institusjonene som kan få støtte.

Når loven nå åpner for at flere utdanninger enn i dag skal kunne gis tilskudd, f.eks. fagskoleutdanning i helsefag, må de statlige bevilgninger til fagskoleutdanning økes, og at det blir en statlig finansiering til andre godkjente fagskoleutdanninger enn de tekniske.

I de tilfelle næringslivet etterspør spesialtilpassede utdanningsmodeller, som ofte er mer kostnadskrevende enn ordinære fagskoleutdanninger, må det i slike tilfelle være åpning for at fagskolene kan ta egenbetaling som dekker ekstrakostnadene.

Steinkjer, 10. januar 2007

Anne Irene Myhr
fylkesråd for utdanning, kultur og helse

Saksutredning for fylkesråden

Sammendrag

Bakgrunn for saken: Forslag til endringer i lov 20.juni 2003 om fagskoleutdanning (fagskoleloven):

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning av 20. juni 2003 på høring, med høringsfrist 15. januar 2007. Fylkeskommunen er høringsinnstans. Fylkesutdanningsjefen sendte departementets høringsforslag ut på høring til de videregående skolene som har fagskole i dag og endringsforslagene i innstilling til vedtak, bygger på uttalelser fra de skolene som sendte inn svar innen fristens utløp den 15. desember 2006.

Trykte vedlegg:

- Departementets forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning (merket vedlegg 3 fra dep.) datert 15.11.06

Utrykte vedlegg:

- Høringsbrev om forslag til endringer i lov om fagskoleutdanning (merket vedlegg 1 og 2 fra dep)
- Høringsnotat fra Egge videregående skole, Ole Vig videregående skole og Levanger videregående skole

Innledning

Med fagskoleutdanning menes kortere utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, og som har et omfang tilsvarende minimum et halvt studieår og maksimum to studieår. Fagskoleutdanning er et alternativ til høyere utdanning, og representerer påbyggingsstudier til yrkesrettet utdanning.

Forslagene til endring i lov om fagskoleutdanning omfatter bl.a følgende:

- lovens formål og virkeområde
- godkjenning
- organisering og ledelse
- offentlig tilskudd til fagskoleutdanning
- egenbetaling
- beskyttelse av betegnelse "fagskoleutdanning"

Lovens formål og virkeområde - § 1

Kunnskapsdepartementet foreslår å endre gjeldene formålsparagraf, slik at tre sentrale formål med loven uttrykkelig angis i bestemmelsen:

- Hva slags utdanning loven legger til rette for
- At studentene skal ha tilfredsstillende vilkår
- at loven sikrer god kvalitet ved disse utdanningene

I forslag til ny ordlyd i formålsparagrafen foretas det en definisjon av fagskoleutdanning; Korte yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, og som har et omfang tilsvarende minimum et halvt studieår og maksimum to studieår. Med yrkesrettet utdanning menes utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak.

Det bør sikres høg kvalitet på all fagskoleutdanning, og det bør ikke være tvil om hvilke inntaksgrunnlag studentene skal ha før de kan starte en fagskoleutdanning. For å være helt sikker på at fagskoleutdanningen er på nivå over videregående opplæring foreslås en presisering ved at fagskoleutdanningen skal bygge på yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring i det aktuelle fagområdet eller tilsvarende realkompetanse.

Øvrige endringene i formålsparagrafen støttes.

Godkjenning - §2

Fra skoleåret 2006 – 2007 er det krav om at alle fagskoleutdanninger skal godkjennes av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Dette har ført til lange og ressurskrevende søknads- og godkjenningsprosedyrer for hver enkelt utdanning.

Det er positivt at det nå foreslås at tilbyder av fagskoleutdanninger under visse vilkår kan få fullmakt til å opprette og legge ned fagskoleutdanninger, forutsatt at fagskolene har tilfredsstillende system for kvalitetssikring. Dette vil gjøre tilbudene mer fleksible og tilpasset næringslivet og andre etterspørrere av fagskoleutdanning. Det forventes at en forskrift vil presisere dette.

Når det gjelder tilbud av 2.års varighet, eks. teknisk fagskole, er en av den oppfatning at slike tilbud fortsatt må godkjennes særskilt. Dette har sammenheng med at en bør likeverdige tilbud i hele landet da søkere med teknisk fagskole er konkurrenter i et landomfattende arbeidsmarke.

Organisasjon og ledelse - § 3

Ved fastsetting av fagskoleloven i 2003 (OT,prp. nr. 32 (2002-2003) foreslo departementet at det ikke var krav om eget styre for fagskolene i de tilfeller hvor stat, fylkeskommune eller kommune er eier av utdanningsinstitusjonene. Departementet mente at vedkommende forvaltningsnivå vil være øverste ansvarlig, men kan selv organisere driften slik det finner det hensiktsmessig innenfor rammer loven fastsetter. I Innst.O.nr. 78 (2002-2003) fra KUF-komiteen ble imidlertid departementets forslag endret slik at slik at det stilles krav om at også tilbydere eid av stat, fylkeskommune eller kommune skal ha et styre som øverste ansvarlig styringsorgan.

Sitat fra forslag til endring av lov om fagskoleutdanning §3, første og andre ledd;
Tilbyder av fagskoleutdanning skal ha et styre på minst 5 medlemmer, og er øverste styringsorgan for fagskolen.

Styret er ansvarlig for at studentene får den utdanningen som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuell offentlig tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler. Styret er ansvarlig for at de opplysninger som blir gitt godkjenningsorganet og utdanningssøkende, er korrekte og fullstendige.

Tilbyder av fagskoleutdanning skal ha en administrativ og faglig ledelse som skal stå for den daglige driften av utdanningen innefor de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Fylkeskommunene har svært lang erfaring med å være skoleeier for fagskoleutdanning. Fagskoleutdanning et viktig virkemiddel for å videreutvikle og skaffe oppdatert kompetanse på nivå over videregående opplæring for både privat næringsliv og offentlig arbeidsliv i regionen. Fagskoleutdanning vil i stor grad kunne bygge opp under fylkeskommunen som en synlig og tydelig regional utviklingsaktør.

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn – regional framtid, som Regjeringen la fram 8. desember 2006, foreslås det at ansvar for drift og finansiering av fagskoleutdanning overføres til de nye regionene.

I flere fylker er fagskoleutdanning en integrert del av fylkeskommunale videregående skoler. Krav om at tilbyder av fagskoleutdanning skal ha styre som øverste organ, som bl.a skal ansette administrativ og faglige ledelse, gjør dette meget problematisk.

Slik fagskoleloven er i dag, og som foreslås videreført i revidert lov, settes fylkestinget som skoleeier i stor grad på sidelinjen. Den eneste reelle påvirkning fylkestinget har på sin egen fagskoleutdanning er ved oppnevning av styre.

Det anbefales sterkt at den teksten som departementet foreslo ved fastsetting av fagskoleloven i 2003, tas inn igjen i § 3 Organisasjon og ledelse ved endring av fagskoleloven:

I de tilfeller hvor stat, fylkeskommune eller kommune er eier av utdanningsinstitusjonene, er vedkommende forvaltningsnivå øverste ansvarlig, og kan selv organisere driften slik det finner det hensiktsmessig innenfor rammer loven fastsetter.

Statlig tilskudd til fagskoleutdanning - § 8

Det er forslag om en ny paragraf, der det foreslås at bare tilbydere av fagskoleutdanninger som er godkjent etter denne loven gis statlig tilskudd støttes. En slik formulering støttes.

Hittil er det i hovedsak bare gitt statlig tilskudd til teknisk fagskoleutdanning. Ved omlegging av finansieringsordningen for teknisk fagskole i 2003 ble rammeoverføringene til fylkeskommunene redusert tilsvarende kostnader fylkeskommunene hadde til fagskoleutdanning (ca. 270 mill kroner). Disse midlene ble da omfordelt og brukt som et statlig finansiering pr. student i godkjent fylkeskommunal teknisk fagskoleutdanning.

Når loven nå åpner for at flere utdanninger enn i dag skal kunne gis tilskudd, f.eks. fagskoleutdanning i helsefag, må de statlige bevilgninger til fagskoleutdanning økes, og at det blir en statlig finansiering også til andre godkjente fagskoleutdanninger enn de tekniske.

Om egenbetaling - § 9

Forslag om en ny paragraf med følgende ordlyd:

Tilbydere av fagskoleutdanning kan bare kreve egenbetaling fra studenter i den grad det ikke ved tildeling av statstilskudd er forutsatt at utdanningen skal være gratis.

Tilbydere av fagskoleutdanning skal la statstilskudd og egenbetaling fra studentene komme studentene til gode. Tilbydere som mottar statstilskudd, kan ikke gi økonomisk utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eier eller dens nærstående.

Departementet kan fastsette forskrift om tilbyderes adgang til å ta egenbetaling fra studenter og om adgangen til å kreve inn andre utgifter knyttet til studiene.

Det normale bør være at fagskoleutdanninger som gis statlig tilskudd, og som forutsettes å være gratis, medfører at tilbyder ikke samtidig kan kreve egenbetaling. Forslaget om et eventuell egenbetaling helt ut skal komme studentene til gode støttes.

Samtidig etterspør næringslivet spesialtilpassede utdanningsmodeller, og disse vil ofte være mer kostnadskrevenne enn ordinære fagskoleutdanninger. I slike tilfeller må det i loven være åpning for at fagskolene kan ta egenbetaling som dekker ekstrakostnadene.

Beskyttelse av betegnelsen fagskoleutdanning og fagskole – Registrering i Enhetsregisteret - § 10

I en ny § 10 i loven foreslår departementet beskyttet at betegnelsene fagskoleutdanning og fagskole bare kan benyttes om utdanninger og tilbydere som har godkjenning etter denne loven.
